

MUNI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ KANDIDÁTKY
NA FUNKCI DĚKANKY
PEDAGOGICKÉ FAKULTY
MASARYKOVY UNIVERZITY

DOC. MGR. MARIE KOLDINSKÁ, PH.D.

BRNO 2026

O B S A H

Slovo úvodem-	3
Kdo jsem a proč kandiduji-	4
Kdo tvoří můj tým-	7
Čeho chceme dosáhnout-	11
Výuka -	11
Věda a výzkum-	14
Třetí role univerzity-	16
Jak vidí mě a mou kandidaturu kolegové zvenčí -	18
Jsme <u>Pedagogická</u> fakulta Masarykovy univerzity a jsme na to hrdí-	21
Akademický senát a principy univerzitní demokracie-	23
Universitas = společenství studujících, akademiků i absolventů-	25
Návrat akademické kultury na PdF MU = základ její budoucnosti-	27
Závěrem -	30

*„Naděje není přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl –
bez ohledu na to, jak to dopadne.“*

Václav Havel

Slovo úvodem

Vážené senátorky a senátoři, vážené kolegyně a kolegové, vážené studentky a studenti, obracím se na vás jako kandidátka na funkci děkanky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity s programovým prohlášením, v němž vysvětluji své záměry a cíle, představuji sebe i svůj tým a objasňuji motivace, které mě vedly k rozhodnutí ucházet se o tuto funkci. Nesmírně si cením podpory, kterou mi vyjádřili kolegyně a kolegové napříč obory a pracovišti, když se rozhodli svými podpisy umožnit mou kandidaturu. Vážím si toho, že moji nominaci podpořili i dva bývalí děkani naší fakulty. Stejně tak si hluboce vážím podpory ze strany studentek a studentů, o jejichž podpisy se moje kandidatura rovněž opírá.

Jsem členkou akademické obce Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity teprve od února 2023, tedy ještě kratší dobu, než po kterou zde někteří z mých studentských podporovatelek a podporovatelů studují. S o to větší pokorou a respektem přistupuji ke své kandidatuře. Po dlouholetém působení na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a v Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR a po kratších souběžných angažmá na Metropolitní univerzitě v Praze a na univerzitách v Plzni a v Pardubicích jsem v Masarykově univerzitě našla svou další almu mater, která můj profesní život obohatila o neocenitelné nové a bez nadsázky formativní zkušenosti. Myslím, že právě teď nadešel čas, abych pro svou univerzitu udělala něco dobrého a smysluplného zase já. Své relativně krátké sepětí s Masarykovou univerzitou nevnímám jako deficit, ale naopak jako výhodu. Zkušenosti z jiných univerzit (a v mém případě také ze zcela jiných profesních oblastí než je akademická sféra) jsou pro každé zavedené pracoviště zpravidla obohacením, přínosem a impulsem k dalšímu rozvoji.

Na jižní Moravě se už léta cítím doma. Mám česko-německo-moravské kořeny, část mé rodiny pochází z Uherského Ostrohu, už velmi dlouho žiji střídavě v Praze a na jižní Moravě, posledních pět let převážně zde. Pokud jde o jakékoli profesní angažmá, nikdy neuvažuji v kategoriích kariéry, nýbrž služby a smyslu pro povinnost. Tak přistupuji i ke své kandidatuře – jsem připravena sloužit potřebám Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity jako její děkanka s jasně definovaným cílem – předávat ji jednou svému nástupci nebo své nástupkyni v podstatně lepším stavu, než v jakém je dnes.

Kdo jsem a proč kandiduji

Jsem historička, publicistka, scenáristka a moderátorka diskusních pořadů, spoluautorka dokumentárních filmů včetně polohraných projektů, vzdělavatelka budoucích učitelek a učitelů, autorka a spoluautorka několika knih a několika desítek studií (viz <https://orcid.org/0000-0003-1193-408X>). Popularizaci odborných poznatků na straně jedné a učitelství na straně druhé chápu jako dvě strany téže mince. Umím oslovit různé cílové skupiny, vystupovat v médiích a komunikovat takřka cokoli z oboru (např. <https://www.youtube.com/watch?v=PxDnamxsml>). Na prvním místě se však pokládám za veřejného intelektuála, schopného pojmenovávat zásadní témata dnešních dnů a stavět se k nim čelem (např. <https://www.forum24.cz/historicka-marie-koldinska-mlceni-v-dobe-informacni-valky-znamena-kolaboraci>). Věřím, že v náročných dobách, z nichž jednu právě prožíváme, je třeba, aby měl akademik nejen znalosti, kompetence a respekt v rámci odborné komunity, ale také odvahu. Svoboda, důstojnost, spravedlnost, soucit – to jsou základní hodnoty, na nichž stojí nejen Ústava ČR, ale také elementární soudržnost naší společnosti. Kdykoli veřejně vystoupit na jejich obranu pokládám za samozřejmost. Pokud mě zvolíte, budu v tom pokračovat i jako děkanka naší fakulty. Fakultní společenství tvoří konkrétní lidé, ne abstraktní principy. A jedině prostřednictvím konkrétních lidí lze budovat pozitivní image instituce jako nositelky hodnot ve veřejném prostoru. Takové lidi potřebuje každá fakulta. Nabízím se jako jeden z nich.

Pokud jde o mou vědeckou práci, mám široký záběr od historie 16. a 17. století až po témata ze soudobých dějin. Za svou knižně vydanou disertaci *Každodennost renesančního aristokrata* jsem obdržela *Cenu Josefa Pekaře*, mou pravděpodobně nejcitovanější práci je knižně vydaná habilitace *Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic. Cesta intelektuála k popravisti*. Zabývám se politickými a vojenskými dějinami, přednáším o minulosti i současnosti propagandy, o propagandistické instrumentalizaci historie, o hybridních konfliktech. Mým velkým tématem je vytváření funkčních konceptů informační a narativní gramotnosti. V těchto týdnech dokončuji rukopis knihy *Krev, pot a slzy na Karin Plaža*, v níž na základě mnoha výpovědí přímých účastníků československého kontingentu první rotace mise UNPROFOR i výpovědi francouzského velitele rekonstruuji průběh záchranné operace z roku 1993 na území bývalé Jugoslávie, kdy českoslovenští vojáci pod velením tehdejšího majora Petra Pavla zachránili život třiapadesáti Francouzům. Práci s pamětníky historických událostí pokládám za

velmi nosný směr, doplňující vytěžování tradičních historických pramenů. Od mého nástupu na fakultu už v mém semináři ostatně vznikla řada skvělých bakalářských a diplomových prací zaměřených na témata z moderních a soudobých dějin.

Moje rozhodnutí přeorientovat se z dějin 16. a 17. století na soudobé dějiny přímo souviselo s bezpečnostní situací, v níž se Česká republika nachází a která se neustále zhoršuje. Zneužívání historicky zaměřených dezinformačních narativů ve veřejném prostoru (dezinterpretace Srpná 68, Listopadu 89 atd.) se stalo prostředkem štěpení společnosti a rozbíjení elementární společenské soudržnosti ze strany nepřátelských aktérů uvnitř i vně České republiky. Sebevědomé, vzdělané a hodnotově pevně ukotvené učitelky a učitele po vzoru baltských zemí a Finska vnímám jako jeden z pilířů zachování demokracie, svobody a suverenity naší země, ať už dotyční vyučují dějepis či jakýkoli jiný předmět. I to byl jeden z důvodů mého přechodu

z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy na Pedagogickou fakultu Masarykovy univerzity.

Pro mé veřejné působení je podstatná i patnáctiletá kontinuální práce scenáristky a moderátorky diskusního pořadu České televize *Historie.cs* i další projekty realizované ve veřejnoprávní televizi (polohrané dokumenty *Kryštof*

Harant. Cesta intelektuála k popravě a Martin Fruwein. Osmadvacátý odsouzený, šestidílný seriál o vývoji hrdelního soudnictví *Tresty v Čechách*, dokumentární trilogie o působení českých vojáků a policistů v zahraničí od první války v Zálivu přes bývalou Jugoslávii, Afghánistán a Irák po africký kontinent a Ukrajinu *Zahraniční mise* atd. – vše k dispozici na iVysílání ČT). Za *Historii.cs* jsem s kolegy z týmu obdržela *Cenu Miroslava Ivanova* a opakovaně *Cenu syndikátu novinářů ČR*. Ze získaných ocenění si nejvíce vážím *Ceny Václava Havla za přínos díla občanské společnosti*, udělované Filmovým a televizním svazem (FITES).

V letech 2023–2024 jsem pracovala jako poradkyně ministryně Heleny Langšádlové pro oblast hybridních hrozeb, informačního působení nepřátelských aktérů a přípravy koncepce strategické komunikace státu. Za jeden z nejpřínosnějších výstupů této práce pokládám dvoudenní konferenci o odolnosti vůči hybridním hrozbám *Připravení k boji?*, realizovanou v prosinci 2023, kde se mi podařilo propojit osobnosti z různých sfér od akademiků a novinářů přes vrcholné představitele armády až po zaměstnance státní správy a pracovníky kontrarozvědky.

Spoluzakládala jsem Odbor strategické komunikace státu při Úřadu vlády ČR a v letech 2024–2025 jsem pro něj pracovala. Pro Univerzitu Karlovu jsem připravila diskusní cykly *Ukrajinské sondy Marie Koldinské* a *Dezinformační sondy Marie Koldinské* (videozáznamy k přehrání na youtube).

Mám zkušenosti z vedení a koordinace rozsáhlých a věkově, profesně i genderově

různorodých týmů, ať už jako spoluautorka nové stálé expozice v historické budově Národního muzea, jako vedoucí Semináře raně novověkých dějin Ústavu českých dějin FF UK, anebo jako předsedkyně Rady Specifického vysokoškolského výzkumu FF UK a hlavní řešitelka projektu

Historie mezi minulostí, současností a budoucností. Zasedala jsem ve Vědecké radě Filozofické fakulty univerzity Palackého v Olomouci i ve Vědecké radě Ústavu pro studium totalitních režimů, jsem členkou redakčních rad několika odborných časopisů, absolvovala jsem několik zahraničních výzkumných pobytů (Berlín, Mnichov, Vídeň). Poskytuji školení a konzultace v oblasti strategické a krizové komunikace, učím své klienty vystupovat před kamerou a sdělovat komplikované myšlenky jednoduše, úderně a přesvědčivě. Osobnosti s mimořádnými životními a profesními

zkušenostmi od akademiků a novinářů přes pracovníky státní správy až po příslušníky armády, které jsem měla tu čest poznat, mě naučily pokoře a schopnosti naslouchat druhým. Umím se

řídít doporučeními lidí, kteří jsou experty v oblastech, jimž sama nerozumím. Umím delegovat práci na kolegy a chovat se k nim s úctou a důvěrou.

Jsem typický představitel generace X. Formativní životní zkušeností pro mě byl Listopad 89, kdy mi bylo osmnáct. Když zažijete zhroucení režimu, který zde měl být „na věčné časy“ a skončil během několika dní, pochopíte, že žádná totalita není věčná, že existují hodnoty, za které má smysl bojovat, i když se to zpočátku může jevit jako beznadějné, a že vzájemná podpora a soudržnost dobrých lidí dokáže zázraky. Nevážím si formálních autorit, neuznávám lidi pro jejich tituly, pozice či dočasné světské pocty, ale výhradně pro jejich kompetentnost, zkušenosti a charakter. Moje vědeckopedagogická hodnost docent, ač obhájená na nejstarší univerzitě na sever od Alp, je pro mě tím, čím je pro vojáka uniforma nebo pro instalatéra montérky. Tedy jen prostředkem k tomu, abych mohla dělat práci, kterou mám ráda a ve které vidím smysl.

Jako žena narozená v roce 1971 mám bohaté zkušenosti s prorážením „skleněného stropu“, na který jsem za dobu svého profesního působení nespočetněkrát narazila a vždy se mi ho podařilo úspěšně rozbít. Právě proto vnímám velmi silně genderový rozměr veřejného angažmá žen všech generací a příslušnic a příslušníků všech menšin a pokládám za svou povinnost čelit jakýmkoli formám diskriminace.

Kdo tvoří můj tým

Za dobu působení na naší fakultě jsem poznala řadu výjimečných osobností, pro něž je jejich práce posláním a jimž leží na srdci budoucnost jejich oborů i studijních programů, stejně jako kvalitní příprava a dobré budoucí uplatnění našich studujících. Zároveň jde o osobnosti, které své jasné vyprofilované názory a postoje dovedou důsledně hájit a obhájit; osobnosti, u nichž mám jistotu, že umí to, co já neumím, že se budeme dobře doplňovat, že se spolu v zásadních věcech shodneme, a pokud bychom se někdy neshodli, obdržím od nich kvalifikovanou a argumentačně silnou zpětnou vazbu.

Můj tým je věkově, genderově i profesně velmi vyvážený. Jsou v něm zastoupeny osobnosti reprezentující pedagogiku, psychologii i vybrané obory. Jde bez výjimky o akademičky a akademiky, s nimiž dokážu spolupracovat na principu, který je mi vlastní, a který chci cíleně přenášet i na úroveň jednotlivých kateder – děkan(ka) či vedoucí katedry by měl(a) být „primus inter pares“, tj. „první mezi rovnými“. Neprosazovat kroky, o jejichž správnosti je přesvědčen(a), ale které nemají oporu v odborné expertíze a vyvolávají leda odpor odborné komunity. Hledat soulad a konsensus tam, kde se stanoviska rozcházejí, citlivě a s úctou k názorům ostatních moderovat, koordinovat a usměrňovat diskusi o zásadních záležitostech, jejichž řešení nás čeká. Umět rozhodnout a za rozhodnutím vzešlým z týmové diskuse pevně stát, protože navzdory

respektu k zásadní roli členstva proděkanského týmu i akademické obce je to vždy nakonec děkan(ka), kdo nese finální zodpovědnost.

Právě mezi osobnostmi, které s mou vizí souzní, jsem hledala své proděkanky a proděkany:

Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D., proděkan pro kvalitu a záležitosti studujících a absolventů (Katedra pedagogiky).

Jedním z cílů mého působení v roli děkanky bude dospět k oboustranně užitečné a efektivní koexistenci „pedagogické“ a „oborové“ části fakulty. Sama jsem jakožto historička představitelkou té „oborové“ části, proto si nesmírně vážím toho, že mou nabídku stát se mým statutárním zástupcem a proděkanem pro exponovaný rezort kvality a záležitostí studujících a absolventů přijal právě pan doktor Nehyba. Zkušený pedagog a výzkumník se skvělou publikační činností, skaut, odborník na stále zásadnější téma AI, nositel ocenění MUNI Scientist 2022, ale také kvantitativec. Právě toto zaměření je zásadní pro vše, co nás v rámci tohoto rezortu čeká, od implementace nového kompetenčního rámce přes zavádění nového portfolia až po pravidelné evaluace. Při této personální volbě pro mě byly důležité i meziinstitucionální přesahy, které vnímám jako velmi cenné – pan doktor je absolventem FF MU, působí i na FSS MU. Právě tohle potřebujeme – spolupracovat mezi fakultami napříč univerzitou, vědět o sobě, inspirovat se navzájem v rámci jednoho různorodého a přece celistvého organismu, jímž naše univerzita je.

Doc. PhDr. Zora Syslová, Ph.D., proděkanka pro strategii a rozvoj (Katedra preprimární a primární pedagogiky).

Od chvíle, kdy jsem se začala systematicky zabývat fenoménem celospolečenské odolnosti vůči manipulacím a snahám o vnitřní rozvrat společnosti ze strany nepřátelských aktérů, vnímám velmi silně fatální důležitost předškolního vzdělávání jako formativního základu pro individuální i kolektivní resilienci. To, co je běžné ve Finsku či v pobaltských státech, by mělo být nedílnou součástí preprimární a primární pedagogiky i v České republice. Jsem proto šťastná, že mám v proděkanském týmu paní docentku Syslovou jakožto reprezentantku tohoto programu. Její zkušenosti z vědeckovýzkumné činnosti pokládám za skvělé východisko pro rezort strategie a rozvoje. Právě tato oblast je jednou z rozhodujících pro budoucnost fakulty a pro její schopnost obstát ve vysoce konkurenčním prostředí v rámci České republiky i v mezinárodním kontextu. Cenný vklad pro úspěšné zvládnutí agendy daného rezortu vidím v pestré plejádě zahraničních stáží budoucí paní proděkanky – od Velké Británie přes Izrael až po Finsko. Paní docentka má na

svém kontě přes třicet knižních titulů a přes sto časopiseckých studií. Právě toto její zkušenostní a znalostní ukotvení bude ideálním východiskem pro naše strategické a rozvojové projekty.

Prof. PhDr. Tomáš Janík, Ph.D., M.Ed., proděkan pro výzkum a akademické záležitosti (Institut výzkumu školního vzdělávání).

Pana profesora Janíka jsem do svého týmu oslovila jako špičkového představitele české i evropské pedagogiky, jako člověka, který v popularizaci pedagogiky vidí své poslání, i jako zkušeného dlouholetého představitele fakultního vedení, který týmovou práci pro dobro své almae matris chápe jako doménu odbornosti, nikoli arény pro politikaření. Cení si jeho citu pro akademickou kulturu i zkušeností s akademickým provozem. Silně vnímám uznání a respekt, jemuž se těší napříč pedagogickými fakultami v celé České republice. Mít v nejvyšším vedení pedagogické fakulty akademika s profesurou z pedagogiky pokládám pro rozvoj fakulty za zásadní vklad. Věřím, že i s jeho přičiněním máme šanci uvést v život bonmot prof. Průchy („Brno = hlavní město pedagogiky“). Vážím si zahraničních zkušeností pana profesora z Velké Británie, Rakouska, Německa a Norska i kontaktů na klíčové instituce. Jeho pracoviště – Institut výzkumu školního vzdělávání – vnímám jako jednu z perspektivních platforem pro rozvíjení vědeckého potenciálu naší fakulty. V neposlední řadě je pro mě pan profesor zárukou personální kontinuity s tím dobrým, co se podařilo současnému vedení, protože funkci proděkana téhož rezortu zastává už nyní.

Prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D., proděkanka pro internacionalizaci a vnější vztahy (Katedra dalších cizích jazyků).

Paní profesorku Janíkovou jsem měla možnost poznat jako vynikající germanistku a výraznou osobnost v oblasti didaktiky cizích jazyků. Díky své odborné erudici, dlouholetému a úspěšnému působení na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity, zkušenostem z řady mezinárodních projektů a impozantní publikační činnosti se těší mimořádnému uznání nejen v české, ale i v zahraniční akademické komunitě. V rámci našeho týmu reprezentuje – podobně jako já – jeden z klíčových oborů, které lze na naší fakultě studovat. Profesorka Janíková pro mě zároveň představuje významnou osobnost fakultní lingvistiky, která výrazně spoluutváří oblast dalších cizích jazyků. Ta je v současnosti institucionálně zastřešena Katedrou dalších cizích jazyků, která nabízí bakalářské a magisterské studium tří cizích jazyků. Její působení tak vnímám v širším kontextu jako zásadní příspěvek k

odborné rozmanitosti, šíří a kvalitě naší fakulty. Cením si její energie, schopnosti jasně a srozumitelně formulovat své priority, vnímám i úctu a obdiv, kterým se těší u svých studentek a studentů. Věřím, že bude fakultu skvěle reprezentovat na mezinárodním poli i v oblasti vnějších vztahů, v nichž vidím velký prostor pro budování pozitivní image naší fakulty, a tedy i pro rozvíjení naší tzv. třetí role ve veřejném prostoru. Pro pořádek uvádím, že paní profesorka Janíková a pan profesor Janík nejsou příbuzní, jde jen o shodu příjmení ☺

Mgr. Jan Krása, Ph.D., proděkan pro bakalářské studium a přijímací řízení (Katedra psychologie).

Pan doktor Krása je další osobností z mého proděkanského týmu, která má přirozené vazby napříč Masarykovou univerzitou a je tak jednou ze záruk vnímání role naší fakulty jako integrální součásti celouniverzitního organismu. Absolvent FF MU s doktorátem z FSS MU, kde učí téměř dvacet let, od roku 2014 člen akademické obce naší fakulty, člověk s praxí učitele na základní i střední škole, ale i terapeuta pro alkoholově a drogově závislé. Jungián s nadšením pro archeologii, aktivní v rámci komunitního života v místech bydliště, autor skvělé knihy *Jak řeč ovlivnila člověka. O evoluci lidské mysli a lidské řeči*, kterou jsem četla hned po jejím vydání a dodnes ji vnímám jako neskutečně inspirativní zdroj poznání pro akademika z kteréhokoli oboru. Svou proděkanskou agendu vnímá nejen jako záležitost obsahu výuky, ale i její formy; chce se soustředit na komunikaci potřeb studentů směrem k pedagogům, a rovněž na uzpůsobování fakultních prostorů tak, aby přispívaly k vybudování vstřícné, příjemné a inspirativní atmosféry pro studující i vyučující.

Mgr. Iva Kouřilová, Ph.D., proděkanka pro magisterské studium a celoživotní vzdělávání (Katedra tělesné výchovy a výchovy ke zdraví).

Paní doktorku Kouřilovou jsem oslovila s nabídkou místa v proděkansském týmu jako člověka, který důkladně zná prostředí naší fakulty z pohledu bývalé dlouholeté interní pracovnice, nyní externistky své mateřské katedry. V případě mého úspěchu v děkanských volbách počítám s jejím opětovným návratem na fakultu a s převzetím rezortu, při jehož správě by se skvěle doplňovala s panem doktorem Krásou jakožto proděkanem pro bakalářské studium. Její současné působení v SVČ Lužánky vnímám jako výhodu; jde o instituci úzce propojenou s fakultou prostřednictvím praxí našich studujících. Paní doktorka Kouřilová je

v našem týmu reprezentantkou dalšího z významných fakultních oborů – tělesné výchovy a výchovy ke zdraví – tedy oblasti důležité i z hlediska skutečného, nejen proklamovaného fakultního „wellbeingu“. Jako historička bych spíše použila starořecký pojem „kalokagathia“ – ideál harmonického souladu mysli a těla, tvořící kompletní lidskou osobnost. Právě k tomu bychom měli ve všech rezortech přímo provázaných s péčí o studující směřovat – poskytovat jim inspirativní, bezpečné a rozvíjející zázemí pro fyzickou i psychickou rovinu jejich osobností.

Čeho chceme dosáhnout

Mým cílem i cílem mého týmu je rovnováha všech tří rolí univerzity a posilování podmínek pro jejich vyvážený rozvoj v prostředí naší fakulty. Žádná fakulta ze svazku tak respektovaného univerzitního společenství, jakým Masarykova univerzita v domácím i v mezinárodním smyslu bezpochyby je, si nemůže dovolit zaostávat v žádné z těchto oblastí. Ve sféře výuky, ve sféře vědy a výzkumu i ve sféře tzv. třetí role univerzity, tedy jejího vstupování do veřejného prostoru a otevírání společensky zásadních témat, vidím velký potenciál pro změnu současného stavu – a jako akademička, která většinu svého profesního života strávila na jiných pracovištích, i pro inspiraci dobrou praxí, která se už efektivně osvědčila jinde.

Výuka

Jako velmi silný fenomén všudypřítomně prostupující akademickým provozem naší fakulty vnímám vztah mezi pedagogikou a jednotlivými obory. Střídání období, kdy dominuje spíše „pedagogicky“ či spíše „oborově“ zaměřená část akademické komunity pokládám za zbytečné plýtvání silami skvělých odborníků a odborníků, jež by všichni mohli napřít jiným směrem – totiž k takové podobě vzájemné součinnosti, kdy si ani jedna ze stran nebude připadat upozaďovaná. Chápu, že nalezení konsensu není v tomto případě jednorázovou záležitostí, ale dlouhodobým složitým a mnohvrstevnatým procesem, náročným pro obě strany, ale v důsledku pro obě strany zásadně přínosným. Chci být vstřícnou a trpělivou moderátorkou a koordinátorkou tohoto procesu, naslouchající oběma stranám a usilující ve spolupráci se svým týmem o vytvoření otevřeného a bezpečného prostředí, v němž se žádný člen akademické obce, ať už se profiluje spíše „pedagogicky“ nebo spíše „oborově“ nebude cítit přehlížený a nedoceňovaný.

Chci akcentovat význam pedagogiky i oborů ve smyslu směřování k jejich funkční a efektivní provázanosti, která se už dnes propisuje například do podoby státních závěrečných zkoušek, u nichž společně zasedají zástupci jednotlivých oborů i společného základu. I zde však existuje prostor pro promyšlenější propojení všech tří složek učitelské přípravy, které by se měly

promítat do státnicových okruhů tak, aby nešlo jen o mechanickou integraci, nýbrž o úpravu, která je smysluplná z hlediska vyučujících i studujících.

Totéž se týká propojení výuky s praxí. Asi všichni chápeme, že praxe musejí rozvíjet kompetence k učitelství, ne vždy se však daří toto téma diskutovat a řešit napříč fakultou – setkávání a výměna zkušeností tak, aby docházelo ke vzájemné synergii odborníků zaměřených pedagogicky, didakticky i oborově vidím jako vhodnou budoucí cestu. Od čistě pracovní výměny zkušeností přes tematicky zaměřené workshopy až po konference otevřené kolegyním a kolegům z jiných fakult a univerzit – to vše by mohlo velmi obohatit všechny zúčastněné, nemluvě o zapojení našich studentů a studentek. Akademická obec je jen jedna; nejde o dva izolované světy, kdy jedni vzdělávají a druhí jsou vzděláváni; učíme a inspirujeme se všichni navzájem. Jako klíčové vnímám i téma provázejících učitelů; zde je samozřejmě třeba vycházet vstříc jejich specifickým potřebám včetně tlaku na úsporu času, dobře řešitelnou větším důrazem na online vzdělávání.

Učitelskou přípravu v bakalářských i magisterských studijních programech musíme dále rozvíjet a pracovat na funkčním propojení jejích složek – oborové, oborově didaktické, pedagogické i psychologické. Právě v tom spatřuji přednost naší fakulty oproti učitelskému studiu na filozofických a přírodovědeckých fakultách v rámci celé České republiky. Bylo by absurdní vymezovat se proti učitelskému studiu na nich realizovanému jako proti konkurenci. Naopak – naším cílem musí být efektivní koexistence daná vědomím, že zvláště v rámci Masarykovy univerzity jsme všichni součástí téhož celku. Můžeme však ze svých specifík udělat komparativní výhodu a zájemcům o studium už na úrovni přijímacího řízení srozumitelně představovat přednosti učitelského studia na naší fakultě. Možností je nepřeberně – od nápaditě pojatých Dnů otevřených dveří (zde se nám skvěle osvědčilo zapojení studujících a prezentace jejich výstupů a aktivit) přes „veletrhy vzdělávání“ pro středoškoláky a jejich rodiče až po cílenou prezentaci na sociálních sítích naší fakulty. Zde vidím velký prostor pro posilování oblasti vnějších vztahů a pro otevírání fakultního prostředí mimofakultní veřejnosti.

Pokud jde o vlastní proces výuky z pohledu studujících, vnímám jako klíčové téma průběžnou vazbu mezi nimi a vyučujícími, a to nejen dosavadními prostředky (tzv. studentská anketa, resp. její modifikace realizovaná na celouniverzitní úrovni; možnost komunikovat potřeby studujících prostřednictvím studentských zástupců v programových radách a v akademickém senátu), ale i dalšími cestami (akcentování role garantů bakalářských a magisterských studijních programů jako „styčných důstojníků“ mezi studujícími a vyučujícími). Za velmi potřebnou pokládám citlivou, ale také dostatečně naléhavou edukaci vyučujících ohledně potřeb studentstva. Respekt k jeho potřebám by měl být samozřejmostí, tvoří totiž nedílnou součást akademické kultury, o jejíž návrat na naši fakultu budu v případě svého zvolení usilovat. Jako zásadní pak vnímám téma

fakultního wellbeingu (či spíše „wellbeingu“) z pohledu studujících i vyučujících. Obávám se, že současný stav, kdy se „wellbeing“ omezuje na chlubení se získáním a opětovným obhájením HR Award na webu fakulty, na „revitalizaci“ fakultních interiérů prostřednictvím rozmístění pestrých míčů a instalací žebřin, na lehátka ve vnitrobloku před menzou či na rozesílání online dotazníků, zkoumajících spokojenost akademické veřejnosti s „wellbeingem“, jejichž vyhodnocení vždy vyzní v tom smyslu, že vedení fakulty dělá v této oblasti vše správně, se skutečnému wellbeingu neblíží ani vzdáleně. Fakulta musí být především vstřícným prostředím, kam se studující i vyučující těší; prostorem, který je estetický, ale také vlídný ke svým uživatelům ve smyslu bezpečí, respektu a předvídatelnosti. To dnes postrádám; to budu chtít změnit, a proto mám v proděkanském týmu psychologa, který si právě budování skutečného, nejen deklarovaného „wellbeingu“ klade za cíl, ale také odborníci z Katedry tělesné výchovy a výchovy ke zdraví, která umí citlivě propojovat akcent na fyzickou i psychickou pohodu našich studujících i vyučujících.

Chci zahájit diskusi napříč fakultou, ze které vzejde nová podoba státních závěrečných zkoušek. Jde o téma zásadního významu, které – pokud má mít dlouhodobě udržitelné řešení – nemůže být „nadekretováno shora“, ale musí vzejít z konsensu a souladu akademiků disponujících adekvátní odbornou expertízou. Jedině tehdy, pokud se člověk může na změnách přímo podílet, je nebude vzápětí rozporovat, a naopak je značná šance, že bude chápat jejich smysl a přijme je za své.

Zásadním tématem dnešní doby je umělá inteligence. I tento fenomén se nepochybně propíše do podoby studia a do způsobů jeho ukončování, proto mám v týmu špičkového odborníka na tuto oblast, schopného kvalifikovaně vstupovat do vnitrofakultních, vnitrouniverzitních, ale i veřejných diskusí na toto téma. Nelze předpokládat, že se s tímto fenoménem jaksi spontánně naučíme žít; musíme mu jít aktivně naproti s vědomím, že nástup AI znamená změnu paradigmatu v komunikaci jedince se světem. O to důležitější je schopnost myšlení v souvislostech, ne přijímání izolovaných informací. V tom vidím jednu z největších výzev budoucnosti nejen pro pedagogickou veřejnost.

Budu ve spolupráci s katedrami hledat cesty, jak efektivně využívat moderní technologie a podporovat je při řešeních, která by mohla napomoci odbřemenit mnohdy přetížené akademiky, a zároveň lépe a uživatelsky vstřícně zpřístupnit výuku studujícím. Mám na mysli například efektivnější využívání online výuky v některých kurzech kombinovaného studia a celoživotního vzdělávání. Osobní kontakt mezi vyučujícími a studujícími však vnímám jako nenahraditelný a pevně věřím, že i v budoucnosti zůstane hlavním a nejdůležitějším prostředkem vzájemné interakce v rámci našeho fakultního společenství.

Věda a výzkum

Na všech akademických pracovištích v České republice od ústavů Akademie věd přes soukromé univerzity až po veřejné vysoké školy se stala zaklínadlem „excellence“ ve výzkumu. I dlouhých sedmatřicet let po pádu železné opony však tato pracoviště v zemích bývalého východního bloku klopýtají za svými mnohem úspěšnějšími a finančně podstatně lépe saturovanými zahraničními soupeřícími. Jestliže je situace v technických a přírodních vědách přece jen citelně lepší, ve společenských a humanitních vědách má usilování o „excelenci“ často bizarní podobu. Vypomohu si citací slov prof. Petra Čorneje, podle nějž soutěžení „plodí rivalitu, řevnivost, konfrontaci a také fauly. Vypjatá soutěživost vede ke stresům, tenzím v mezilidských vztazích i ke křečovitým projevům nepříznivě ovlivňujícím pracovní činnost. Osobně se domnívám, že lidé (a to nejen vědci, učitelé a studenti) podávají podstatně lepší výkony, cítí-li se psychicky uvolnění a působí-li ve vlídně naladěném prostředí. Prostě nemám rád pojetí školy a vědy jako ringu, v němž padají i podpásové údery, nýbrž vnímám obě prostředí spíše jako louku či zahrádku, která každé rostlině poskytuje příležitost, aby kvetla, jak nejlépe umí.“

Nechci slibovat, že jako děkanka udělám z naší fakulty idylickou zahrádku, kde budeme žít všichni šťastně, svorně a spokojeně. Usilování o excelenci ve výzkumu je zcela nezbytné na všech typech fakult, ovšem s vědomím, že excellence se nerodí ve vzduchoprázdnu. Vždy roste ze široké základny vysoce kvalitních, avšak ne nutně excelentních prací, které mají například v mém oboru nezastupitelnou roli pro posilování individuálních i kolektivních identit, tedy vnímání vlastních kořenů a vlastního místa v odosobněném globalizovaném světě. Identita jako kotva v dnešní nepřehledné realitě („kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme“) je zvláště pro budoucí učitelstvo jedním ze stěžejních témat, která bude při svém profesním působení komunikovat směrem ke svému žactvu. Výzkum zaměřený na bohemikální, regionální a lokální témata – ať už realizovaný v rámci jakéhokoli oboru – má v prostředí pedagogických fakult jinou funkci než špičková badatelská excellence, je však neméně důležitý už pro svou praktickou aplikovatelnost.

Zkušenost z Grantové agentury České republiky, kde jsem působila jako místopředsedkyně a poté předsedkyně panelu *Archeologie a starší dějiny*, mě naučila zdravé skepsi ve vztahu k excelenci i „excelenci“. Mezi projekty vybranými k financování a těmi, které končily „pod čarou“ byl velmi často nepatrný rozdíl. Nebyla to vina posuzovatelů ani Grantové agentury; způsob financování vědy je zkrátka v České republice nastaven tak, že nutí badatelky a badatele hrát hru na „excelenci“ za každou cenu. Tlak na výkon a „vědecká soutěž“ ovšem mnohdy vede k tragickým výsledkům – predátorské časopisy, zformování obskurních „citačních bratrstev“ citujících se navzájem a uměle si zvyšujících počty domácích i zahraničních citací, nadprodukce odborných časopisů, které zpravidla nečte nikdo jiný než ti, kteří do nich přispívají a kteří posuzují – zkusme věřit, že objektivně – publikované texty. Usilovat o publikování

v respektovaných periodikách samozřejmě smysl má, stejně jako snaha o co nejširší grantovou podporu smysluplných projektů. Zde však nefunguje model „sám sobě projektovým manažerem“. Vědecký management je dnes svébytný obor; očekávat, že se každý výzkumník naučí vyplňovat desítky a někdy stovky stran zadávací dokumentace v takové kvalitě, aby jeho projekt uspěl, je naprosto iluzorní. Proto bude mým cílem radikálně posílit administrativní a organizační zázemí fakulty o kvalitní profesionály, schopné poskytovat žadatelům o granty maximální podporu, a vybudovat robustní systém, v němž nebudou kvalitní záměry „padat pod stůl“, ale budou připravené natolik precizně, aby byly v grantové soutěži úspěšné.

Jakkoli potřebujeme v naší fakultní „zahrádce“ pěstovat excelentní orchideje – a jako děkanka nebudu váhat pro ně zřídit ten nejluxusnější skleník – potřebujeme i krásnou a užitečnou, byť mnohem obyčejnější flóru, která tak sluší moravským i českým polím a lukám. Z vyžadování excellence ve výzkumu se nikdy nesmí stát klacek na nepohodlné akademičky a akademiky; i kvalitní standard je zkrátka nezbytný. V prostředí, které zaklínání se „excelencí“ zneužívá jako jediné kritérium vědecké užitečnosti, je už konečně potřeba nahlas říci, že jsme se ve snaze vyhovět „excelentním“ nárokům na publikování stali bachaři ve svém vlastním vězení. Odstrašující příklad bohužel v těchto týdnech nabízí i pracoviště, které mě formovalo a z něhož jsem vzešla, totiž Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. V médiích široce rezonuje kauza tamějšího Ústavu translatologie, jehož zánik je nejspíš neodvratný; podstatu problému, jímž je mimo jiné tzv. jazyková suverenita, tedy jeden ze základů bezpečnosti každého státu zejména v oblasti diplomatických styků, tamějšímu vedení zjevně uniká; profesně orientovaní translatologové sice umí skvěle tlumočit a překládat, ale zkrátka neprodukují vědeckou „excelenci“. Slučování „malých“ či „podobných“ oborů na téže fakultě je pak smutným protipólem snah, které devastovaly právě před rokem fakultní strukturu i u nás. Slučování či „splývání“ pracovišť je obecný trend, má však smysl jen tehdy, pokud je výsledkem smysluplného konsensu a předchozí diskuse. Skutečně musí vyučující a studující organizovat petice a bránit své obory – ne před tupostí populistických politiků, ale před vedením svých vlastních fakult?

Ve snaze vyhovět některým požadavkům, které se vzápětí ukážou iluzorními, jsme občas papežštější než papež. Nejde jen o bláhovou posedlost scientometrií, ale i o snahu vycházet vstříc domnělým externím nárokům. Mám na mysli například revizi Rámcových vzdělávacích programů, která sloužila současnému vedení naší fakulty jako argument pro tlak na integraci oborů, kterou ovšem ředitelky a ředitelé škol, jak patrně z průzkumů, kupříkladu v případě integrace dějepisu a občanské výchovy razantně odmítají; preferují totiž u zájemců o učitelská místa tradiční oborové aprobace. Lapidárně řečeno – pokud bychom onomu tlaku podlehli, budeme produkovat budoucí nezaměstnané. Stačily však jedny parlamentní volby, nástup nové vlády a údajně závazný dokument spadl obratem pod stůl – ministr Robert Plaga v rozhovoru

pro Deník N dne 13. března 2026 označil nové kurikulum pro jeho nepřipravenost za „průser“, připustil výraznou změnu chystaných modelových vzdělávacích programů a oznámil jejich pravidelné cyklické revize. Je tedy zřejmé, že nemá smysl servilně implementovat do fakultního prostředí s předstihem každou úpravu kurikulárních dokumentů, zvlášť je-li teprve ve stádiu zrodu a mnohokrát se ještě může proměnit. Je naopak nutná kooperace a koordinace s dalšími pedagogickými fakultami v rámci celé České republiky tak, abychom byli při zavádění jakýchkoli zásadních změn pro rezortní ministerstvo respektovaným partnerem, nikoli jen mechanickým vykonavatelem příkazů. Nároky na excelenci výzkumu se zde potkávají s nároky na excelenci výuky; expert na poli vědy je stejně cenný jako expert na poli výuky. V návaznosti na příklady dobré praxe ze zahraničí bychom to měli rychle přijmout za své, začít se tím řídit, najít silné spojení v prosazování tohoto přístupu k věci a jasně a srozumitelně toto stanovisko komunikovat i směrem k MŠMT a dalším relevantním orgánům a institucím.

Třetí role univerzity

Za hlavní pilíře tzv. třetí role univerzit bývají tradičně pokládány společenská odpovědnost a regionální rozvoj, spolupráce s praxí a byznysem, a konečně popularizace vědy a iniciování veřejné diskuse k zásadním tématům současnosti. Ve všech těchto oblastech – v některých přirozeně výrazněji než v jiných – vidím skvělý potenciál pro akcentování významu naší fakulty. Chci zdůraznit, že právě v tzv. třetí roli ve veřejném prostoru spatřuji obrovský prostor pro budování sociálního kapitálu fakulty. A je to právě sociální kapitál, který umí druhotně generovat i kapitál ekonomický. Jen taková instituce, která je sebevědomá, výrazná a viditelná, je zajímavá i pro partnerské instituce včetně poskytovatelů dotací a grantů na základní a aplikovaný výzkum a na společensky prospěšné projekty.

Spolupráce s dalšími fakultami jak z Masarykovy univerzity, tak z celé České republiky, je zásadní téma, prostupující řadou segmentů, v nichž by měla být naše fakulta aktivní. Třetí role univerzit je jedním z těch prvořadých, protože právě v oblasti vstupování do veřejného prostoru lze snadno nalézt společná témata, ať už jde o otevírání otázek zásadního významu, o aplikační oblast, či o popularizaci vědy. Za třicet let působení v akademické sféře se mi podařilo navázat a rozvinout kolegiální a mnohdy i přátelské vztahy s odborníky a odbornicemi prakticky ze všech univerzit v České republice, z mnoha ústavů Akademie věd i z vybraných pracovišť na Slovensku, v Polsku, v Rakousku, v Německu a ve Francii. Pokládám to za dobrý základ pro meziinstitucionální spolupráci, kterým mohu naší fakultě prospět.

Mým velkým tématem je popularizace mého oboru i vědy obecně. Patnáct let kontinuálního působení v České televizi mě naučilo komunikačním strategiím zaměřeným na různé cílové

skupiny. Hned v prvním roce působení na naší fakultě jsem se zapojila do kurzů pro Univerzitu třetího věku a pokračuji v tom dodnes. Velmi si cením skutečnosti, že právě můj kurz věnovaný informační válce se stal pilotním projektem, na němž Oddělení celoživotního vzdělávání naší univerzity testovalo funkčnost propojení posluchačů různých věkových skupin – konkrétně našich studujících prezenčního studia a seniorek a seniorů z Univerzity třetího věku. Vzájemná interakce se ukázala jako skvělý a funkční koncept, který je nyní využíván na všech fakultách Masarykovy univerzity.

V mých každoročně realizovaných, ale obsahově vždy inovovaných kurzech věnovaných právě informační válce, hybridním hrozbám a narativní gramotnosti, se mi podařilo vytvořit prostor pro zvaní výjimečných osobností, jejichž prostřednictvím naše fakulta začala vstupovat do veřejného prostoru nejen v rámci Brna, ale – mohu-li soudit podle míst, z nichž posluchačstvo přijíždí – celého regionu jižní Moravy. Výborná spolupráce s Oddělením vnějších vztahů a marketingu naší fakulty napomáhá široké propagaci těchto akcí od přednášek až po mnou moderované diskuse; na fakultu už takto přijela česko-kanadská odbornice na politický marketing a veřejnou komunikaci a autorka knihy *Průmysl lži* Alexandra Alvarová, legenda české investigativní žurnalistiky a autor knihy o ruském státním terorismu na českém území *Vrbětice. Ruská operace, která změnila Česko* Jaroslav Spurný, spoluautor knihy

Proč věříme dezinformacím? politolog Zdeněk Rod a mnozí další. Ve spolupráci s dr. Anastasijou Sokolovou z Katedry dalších cizích jazyků jsem připravila veřejnou projekci oscarového dokumentu *Pan Nikdo proti Putinovi* s navazující diskusí za účasti Borise Belenkina z organizace Memorial a Miroslava Karase, bývalého zpravodaje České televize v Moskvě.

Obrovský zájem fakultní i mimofakultní veřejnosti o tyto akce vnímám jako potvrzení předpokladu, že naše fakulta může být ve veřejném prostoru lídrem v otevírání zásadních témat celospolečenského dosahu. Velký potenciál zaujmout veřejnost vidím prakticky ve všech oborech pěstovaných na fakultě; rozhodující je sdělné uchopení tématu a dobrá propagace. Sama jsem si to uvědomila v době, kdy jsem pro Odbor strategické komunikace státu budovala prakticky od nuly tematický podcast. První díly měly nižší stovky zhlédnutí, poslední díl měl přes čtyřicet tisíc, tedy tolik, kolik činí průměrná sledovanost pořadu *Historie.cs* na celoplošném

kanále České televize. Právě fakultní podcast, v němž by dostávaly prostor skvělé osobnosti naší fakulty i domácí a zahraniční hosté zvaní na jednotlivé katedry, vnímám jako efektivní cestu ke zvyšování povědomí o tom, co děláme a v čem vynikáme.

Společenská odpovědnost vysokých škol se nesmí vyhýbat nejdůležitějším tématům, spoluutvářejícím naši aktuální realitu. Zde pokládám za zásadní téma válku na Ukrajině. Právě naše absolventstvo (ale už i studentstvo v rámci praxí) přichází více než kterákoli jiná profesní skupina do bezprostředního kontaktu s dětmi z ukrajinské komunity i s jejich dospělými rodinnými příslušníky a má mimořádnou zodpovědnost za cílené spoluutváření harmonického soužití a citlivou integraci uprchlíků před válkou do naší společnosti při současném zachování jejich kulturních a národnostních specifik. Fakulta by měla aktivně participovat na projektech a akcích, které mohou napomáhat vzájemnému poznávání a vstřícné komunikaci mezi domácí většinou a ukrajinskou menšinou už od raného věku, případně takové projekty a akce sama iniciovat například při příležitosti státních svátků či jiných významných dnů obou zemí. Vidím zde velký prostor pro studující i vyučující zaměřené na rusistiku a ukrajinistiku, ale samozřejmě také pro kolegyně a kolegy z pedagogicko-psychologického modulu.

Jsme jednou z fakult úspěšné a mezinárodně respektované univerzity. Image každé fakulty roste s významem osobností světového formátu, které přijmou její pozvání. V prvním roce svého mandátu proto pozvu na naši fakultu amerického historika Timothyho Snydera a obrátím se na vedení Masarykovy univerzity s návrhem udělit mu čestný doktorát. Další osobností, o jejíž návštěvu chci usilovat, je bulharský politolog Ivan Krastev, jeden z nejinspirativnějších myslitelů současnosti z bývalého východního bloku. Třetí výjimečnou osobností pak je americká bezpečnostní expertka a aktuálně nejrespektovanější odbornice na problematiku narativní války Ajit Maan. Fakultě, která chce cíleně budovat svou pozici excelentního pracoviště se širokým přesahem do veřejného prostoru, nesluší přílišná zdrženlivost a skromnost. Životní zkušenosti mě utvrdily v názoru, že kdo usiluje o málo, zpravidla nedostane nic.

Jak vidí mě a mou kandidaturu kolegové zvenčí

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity potřebuje posilovat svou pozici ve veřejném prostoru. Pokud ji budou známé a široce respektované osobnosti vnímat pozitivně, je to efektivní cesta, jak budovat náš „lovebrand“ s konkrétními praktickými dopady; chceme-li totiž obstát v pestré nabídce studia na ostatních pedagogických, filozofických či přírodovědeckých fakultách, které stejně jako my nabízejí studium učitelství, je toto jeden ze způsobů, jak oslovit potenciální studující i zainteresovanou veřejnost, nemluvě o budování a posilování „třetí role univerzity“ ve veřejném prostoru. Obrátila jsem se proto na několik výrazných osobností, které

znám mnoho let, s prosbou, aby se vyjádřili k mé kandidatuře. V jednom případě jsem pak oslovila i přední osobnost Masarykovy univerzity s mimořádnou zkušeností z působení v nejvyšších patrech akademické sféry:

Prof. Olivier Chaline, historik, profesor Université Paris-Sorbonne, mimo jiné autor knihy o bitvě na Bílé hoře, držitel Guizotovy ceny (Prix Guizot) a Národního řádu za zásluhu (Ordre National du Mérite):

„Pro zahraničního historika specializujícího se na české dějiny představuje naše kolegyně Marie Koldinská osobnost, jejíž knihy jsou uznávané a ceněné pro svou vysokou kvalitu. Její práce zaměřená na českou šlechtu v období renesance je vynikající – a to zejména edice deníku Adama mladšího z Valdštejna, dvořana Rudolfa II. Napsala rovněž skutečně

originální životopis Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic, v němž postihla veškeré stránky života tohoto vysoce vzdělaného muže. V současné době věnuje paní Koldinská značnou část svého času moderním a soudobým dějinám, a také administrativním povinnostem na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity, kde působí v dynamickém týmu; zvláštní důraz klade na rozvoj mezinárodních kontaktů fakulty.“

Mgr. Andrea Baumannová, ředitelka gymnázia ve Velkých Pavlovicích, specialistka na mediální výchovu, osobnostní rozvoj, tvůrčí psaní, budování tvůrčí atmosféry ve třídě atd.:

„Docentka Marie Koldinská je výraznou osobností svého oboru. Spojuje hlubokou erudici se schopností zasazovat historické jevy do kontextu současného světa. Jako dlouholetá učitelka dějepisu oceňuji zejména její umění propojovat minulost s aktuálními problémy dneška, což uplatňuje nejen ve své pedagogické práci, ale také při tvorbě vzdělávacích programů pro akademické prostředí i širokou veřejnost. Její argumentace a práce s prameny jsou vždy ukotveny v životní praxi a reflektují současné výzvy. Vnímám ji jako výraznou inspiraci – pro sebe, pro kolegy pedagogy v terénu, pro studující. Oceňuji její hodnotové zakotvení při interpretaci historických témat a jejich dnešních paralel. Pro mě osobně je Marie Koldinská zárukou spolehlivého odborného i lidského úsudku.“

Pplk. Mgr. Markéta Kaštánková, armádní psycholožka (tři mise v Afghánistánu, jedna mise na Balkáně), ředitelka Agentury pro podporu válečných veteránů:

„Marie Koldinská má přirozenou úctu k lidem včetně vojáků, kteří s vysokou mírou profesionality naplňují své poslání. Pracuje s jejich svědectvími, usiluje o zvýšení prestiže válečných veteránů v české společnosti na úroveň evropských států typu Velké Británie, Nizozemí nebo Francie. Je vyzrálou osobností

s kultivovaným a autentickým projevem, umí vést konstruktivní dialog. Je schopna otevřít osobní a citlivá témata, provázet bezpečně situací. Projevuje sociální citlivost a emoční stabilitu. Velmi aktivně podporuje studenty v dalším osobním i profesním rozvoji. Jestliže bude mít pedagogická fakulta v čele respektovanou historičku se specializací na vojenské dějiny, získá současně osobnost s výraznou českou identitou, s vírou v demokracii a ve vlastní stát, v jeho instituce včetně armády, a v přirozené sebevědomí lidí, kteří se k zásadním životním výzvám postavili čelem. Stejně hodnoty bude předávat studentům.“

Mgr. Čestmír Franěk, bývalý šéfredaktor publicistiky a zástupce šéfredaktora zpravodajství České televize, šéf diskusních pořadů, ombudsman České televize:

„Příští rok uplyne 20 let od vzniku pořadu Historie.cs. Jako jeden z „otců zakladatelů“ jsem si sumíroval, komu poděkovat – autorovi a moderátorovi Vladimíru Kučerovi, šéfovi Zdeňku Šámalovi, dramaturgovi Aleši Polednemu... Jsou to desítky jmen. Jedno však stoprocentně vynechat nelze. Marie Koldinská.

Nebyla s námi od samého začátku a nebyla, když jsme ji oslovili jako autorku a moderátorku, v jednoduché situaci. Na rozdíl od Vladimíra Kučery, který na tom postavil svůj styl moderování, nemohla „dělat hloupou“, klást na první pohled laické až naivní otázky. Protože je renomovanou historičkou. Nemohla ani „dělat chytrou“, být jakoby dalším hostem, odborníkem nebo dokonce moudrou paní profesorkou. Svou polohu si ale brzo našla. A výborně. Dokázala skloubit znalosti s uměním zaujmout a formulovat zásadní sdělení pro diváky. To je i pro akademiky dnes kvalifikace nepřekročitelná... Jeden známý historik a pedagog si mi nedávno postěžoval, že on i jeho kolegové přestávají psát skripta. Studenti je nečtou. Sledují Historii.cs. I díky Marii Koldinské.“

Prof. RNDr. Jan Slovák, DrSc., matematik, emeritní děkan Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, bývalý prorektor pro strategii a rozvoj, zakládající ředitel Centra pro transfer technologií MUNI:

„Občas mívám radost, když vidím na Masarykovu univerzitu přicházet novou krev s neotřelým vhledem a zájmem. Většinou to poslední dobou souvisí s mojí prací v hlavním panelu GAMU MASH při udělování mimořádných výzkumných projektů na Masarykově univerzitě. Teď jsem byl podobně rád, když se na mne obrátila

docentka Marie Koldinská a dlouho jsme si povídali o jejím vidění Pedagogické fakulty v kontextu Masarykovy univerzity (i širěji) očima člověka s bohatými a velmi různorodými zkušenostmi odjinud. Na Masarykově univerzitě je dost dlouho na to, aby měla hluboký vhled do našeho univerzitního dění, a dost krátce na to, aby nebyla zbytečně zatížena dlouholetými návyky – na cokoli vnímaného jako „odjakživa dané“ může přirozeně namítat „a proč myslíte?“ Vnímám jako velkou naději pro Masarykovu univerzitu, když budou takoví lidé v jejím top managementu.“

Jsme Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity a jsme na to hrdí

Ve filmu „Pan Nikdo proti Putinovi“ pronáší prezident Ruské federace Vladimir Putin zásadní a hluboce pravdivou větu: „Války nevyhrávají vojevůdci, ale učitelé.“ Každá učitelka či učitel v České republice – a není podstatné, zda učí dějepis či jakýkoli jiný předmět – je dnes více než kdykoli dříve nejen zprostředkovatelem vědomostí, ale také hodnot. Jedině vysoce vzdělané, sebevědomé a hodnotově pevně ukotvené učitelky a učitelé, zběhlí ve sféře mediální, informační, ale také narativní gramotnosti, jsou pro Českou republiku zárukou svobodné budoucnosti.

Od loňského podzimu, kdy vyvrcholil tlak ze strany děkanky doc. Simony Koryčánkové na „splývání“ některých pracovišť, a kdy odpor vůči těmto i dalším chaotickým krokům spojil akademičky a akademiky z nejrozličnějších oborů naší fakulty, mě nepřestává zarážet, jak velký počet lidí má stejnou zkušenost jako já. Tlak na publikování a produkování „bodů“ jde ruku v ruce s nezájmem o to, co, jak a proč učíme. V prostředí libovolného ústavu Akademie věd by byl tento přístup v pořádku – tam bývá výuka, zpravidla externí, jen bonusem navíc k vědecké práci směřující k publikování konkurenceschopných výstupů. Ale na pedagogické fakultě? V prostředí, kde máme dle svého nejlepšího vědomí a svědomí zvyšovat odborné znalosti a pedagogické dovednosti budoucích učitelů a učitelů? Kde se máme s plným nasazením věnovat svým studentkám a studentům, reagovat na jejich potřeby, vnímat jejich očekávání a vycházet jim

vstříc? O popularizaci oboru a společenské relevanci dalších aktivit nemluvě. Omezím-li se na ty, které jsem organizovala přímo já, mohu konstatovat, že tyto akce z fakultního vedení nezajímaly nikoho, ale o to více studujících i zájemců z řad mimofakultní veřejnosti se jich účastnilo.

Ocitli jsme se ve stavu, kdy ze tří pilířů, na nichž stojí fakultní společenství, a jež by měly být vyvážené a srovnatelně silné (výuka, věda a výzkum, třetí role univerzity) zbytněla právě věda a výzkum – či přesněji řečeno hon za body – do nesmyslných rozměrů. Finanční efekt „bodů“ za excelentní – ale někdy i „excelentní“ – publikace nehodlám zpochybňovat, avšak model „publish or perish“ nemá na pedagogické fakultě co pohledávat. Věda a výzkum má být součástí – samozřejmě důležitou, ale stále jenom součástí – modelu, který musí být harmonický a vyvážený. Všechny tři pilíře, na nichž fakulta stojí, jsou důležité. V honbě za „excelencí“ za každou cenu někdy zapomínáme na to nejpodstatnější – kdo jsme, proč tu jsme, a co je naším posláním. Nejde totiž o nic menšího než o to, jak dobře připravíme budoucí učitelskou veřejnost na její povolání – předávat znalosti, ale také hodnoty, a budovat odolnou společnost, která obstojí v turbulencích náročných časů, které čekají nejen nás, ale i budoucí generace.

Pro přípravu špičkového učitelstva vnímám jako velmi přínosnou každou zahraniční zkušenost. Právě proto si myslím, že maximální podpora výjezdů našich studujících v rámci Erasmus+ i jiných příležitostí ke studijním pobytům je zcela na místě. Každý, kdo se rozhodne takto vycestovat, musí mít jistotu vstřícnosti své mateřské katedry ohledně plnění studijních povinností tak, aby pobyt v zahraničí nevedl k neúměrné zátěži v podobě prodlužování studia. Důvody, proč naši studující využívají výjezdy typu Erasmus+ v podstatně menší míře, než by bylo žádoucí, pokládám za potřebné analyzovat a teprve na základě těchto analýz – jež se mohou na jednotlivých oborech lišit – hledat efektivní způsoby vedoucí ke zvýšení počtu výjezdů. Vím přinejmenším o jednom průzkumu, jehož výsledky jsou velmi poučné; vypovídají totiž i o prioritách studentek a studentů a o jejich představách ohledně sladování osobního a profesního života. Ty se radikálně liší například od priorit mé generace. Jakkoli chci tuto formu internacionalizace velmi podporovat, jsem přesvědčena, že nikdo nemá právo nutit studující k výjezdům za každou cenu (už jsem se setkala i s bizarní představou nezkušeného pracovníka, který tvrdil, že chce dosáhnout třiceti procent výjezdů studujících daného oboru). Respekt k názorům a prioritám našich studujících bude na prvním místě; musí však mít takové podmínky, které budou výjezdy typu Erasmus+ usnadňovat a bonifikovat, ne k nim nutit. Jejich fakulta pro ně musí vždy zůstat vlídnou almou mater, která podporuje a pomáhá v nesnázích.

Práce pro Odbor strategické komunikace státu mě naučila respektu k tvrdým datům a statistikám a odnaučila mě spoléhat na dojmy, pocity a zbožná přání. I proto pokládám za nutné dělat strategická rozhodnutí dalekosáhlého dosahu výhradně na základě důkladných analýz. Týká se to především zakládání nových oborů a studijních programů. Osobně je mi sympatická

myšlenka současného vedení na zřízení španělštiny ve svazku Katedry dalších cizích jazyků, ale jako děkanka podpořím tento záměr jedině v případě, že šetření mezi potenciálními zájemci z řad základních a středních škol ve spádovém regionu jižní Moravy doloží zájem o tuto aprobaci a potvrdí tak perspektivu budoucího uplatnění našich absolventů. Z dostupných dat je totiž zřejmé, že naprostá většina našich studujících pochází právě z uvedeného regionu a zde tedy bude hledat svá pracovní místa (jde o obecný celorepublikový trend, kupříkladu fakulty Univerzity Karlovy již po mnoho let fungují jako školy první volby pro zájemce z Prahy a ze středních Čech). Jedině solidní ekonomická rozvaha a zasazení do reality vzdělávací politiky Masarykovy univerzity, kde již lze studovat španělštinu na filozofické fakultě, může dát odpověď na otázku, zda je nosné a rentabilní otevírat ji také u nás.

Jakékoli vnitřní změny ve struktuře fakulty pokládám za smysluplné jen tehdy, pokud tlak na ně nepřichází jen shora, ale pokud jsou akceptované i ze strany těch, jichž se týkají především – akademiček a akademiků, jejichž pracoviště se slučují, případně rozdělují. Každé takové změně opět musí předcházet analýza přínosů i rizik takového kroku a její systematické projednávání se všemi, jichž se týká – od vedoucích kateder přes garanty až po jednotlivé pracovníky. Konsensus by měl panovat i v případě přejmenovávání kateder. Plně však chápu, že některé změny názvů mají smysl, a že mohou lépe odrážet aktuální oborovou profilaci daného pracoviště.

Způsob, jakým se prezentujeme navenek, by měl stejně jako naše profilace dovnitř instituce vyjadřovat především to, že i tady máme být na prvním místě pedagogickou fakultou. Jsem přesvědčena, že například kurzy realizované v rámci projektů CORE dělají naší fakultě skvělé jméno a budují její dobrou image v očích studujících z jiných fakult velmi úspěšně. I to je cesta, jak v rámci vnitrouniverzitní komunikace budovat náš „lovebrand“. Můj přístup k této záležitosti z pozice děkanky bude proto jasný. Nejsme „tak trochu horší filda“. Jsme Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity a jsme na to hrdí.

Akademický senát a principy univerzitní demokracie

V době svého působení na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy jsem získala řadu zkušeností jako dlouholetá členka jejího akademického senátu. Pracovala jsem v senátních komisích, účastnila jsem se mnohdy velmi vypjatých diskusí, často extrémně náročných zvláště pro vedení fakulty, avšak nesmírně cenných – právě v prostředí, kde jsou lidé schopni třeba i ostrých konfrontací protichůdných názorů, se rodí duch svobodné a sebevědomé akademické obce. V podobném smyslu jsem vnímala roli akademických senátů i na univerzitách v Plzni a v Pardubicích, kde jsem rovněž působila. Velmi si vážím toho, že pevný základ pro takto pojímanou roli senátu existuje i na naší fakultě. Uvědomila jsem si to nejsilněji v listopadu 2025,

kdy vedení děkanky doc. Simony Koryčánkové předložilo senátu tři návrhy na „splnutí“ vybraných fakultních pracovišť, a kdy senát po poměrně ostré diskusi dva z těchto návrhů neschválil. Vysoký počet studujících, kteří se zasedání senátu účastnili až do pozdních večerních hodin, jednoznačně potvrdil, že fakultní veřejnost vnímá klíčovou roli senátu a stěžejní váhu jeho rozhodnutí.

Ráda bych na tomto místě zdůraznila, že budu-li zvolena děkankou, začnu okamžitě cíleně podporovat roli senátu jako protiváhy děkanské funkce, a to prostřednictvím interpelací na děkanku a její tým; navrhnou předsedovi senátu začít je neprodleně zařazovat jako samostatný bod na každé jednání senátu. Musíme se dostat do stavu, k němuž máme zatím pouze nakročeno. Senát nemá být laskavým společenstvím, kam si vedení fakulty chodí popovídat; musí být prostředím, kde fakultní funkcionáři obhajují své záměry a dokáží je vždy podrobně vysvětlit a odůvodnit. Jedině tak lze zvyšovat úroveň fakultní demokracie a posilovat její principy.

Vnímám akademický senát každé veřejné vysoké školy jako protiváhu děkanské funkce. Senát děkana či děkanku volí, senátu se děkan či děkanka musí z výkonu své funkce systematicky zodpovídat. Chápu, že posilování role senátu bude záležitostí náročnou na čas i energii vedení fakulty i samotných senátorek a senátorů. Proto pokládám za nezbytné navýšit finanční ohodnocení, které za svou práci už nyní pobírají. Mám rovněž v úmyslu všestranně podporovat realizaci kampaně všech zájemkyň a zájemců o kandidaturu do senátu (vyčlenění a poskytnutí fakultních prostor pro setkávání s voličstvem a pro prezentaci jejich programů, propagace blížících se voleb na webu i na sociálních sítích fakulty, aby se informace o volbách dostala k veškerému voličstvu, informační kampaň o pravomocích senátu atd.). Jen takové vedení, které dokáže unést dotazy, podněty, kritiku i nesouhlas a před fakultní veřejností transparentně obhajovat své kroky, si zaslouží stát v čele naší fakulty.

Je samozřejmě nutné brát v potaz změny, které nás v této oblasti čekají. Do vnějšího připomínkového řízení směřuje z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy věcný záměr Zákona o vysokých školách, který bude mít mimo jiné pravděpodobný dopad na samosprávné řízení univerzit, především na úrovni jednotlivých fakult. Přesně toto je prostor, kde má být akademická veřejnost vstřícným, ale sebevědomým partnerem ministerstva. Ne každá změna je nutně změnou k horšímu; avšak taková změna, která neprošla kvalifikovanou oponenturou včetně případné implementace dílčích oponentních stanovisek, nemůže přinést prospěch žádné ze zúčastněných stran.

Svébytným činitelem, jehož roli je třeba v souvislosti s principy univerzitní demokracie připomenout, jsou odbory. Silně vnímám aktivitu našich fakultních odborů například v souvislosti s vyjednáváním nových mzdových tarifů a cením si úsilí, které v této oblasti vyvinuly. Jejich pozici chápu v kontextu fakultního systému brzd a protivah jako klíčovou a

nezastupitelnou; chci k nim přistupovat jako k nezávislému a respektuhodnému partnerovi vedení fakulty. Pokládám však za dobré zvýšit informovanost o jejich činnosti a kompetencích, která se mi jeví jako nedostatečná; kdyby byla vyšší, jistě by to vedlo i k nárůstu počtu členek a členů fakultní odborové organizace. Proto i zde nabízím prostor pro informační kampaň (vyčlenění a poskytnutí fakultních prostor pro vedení odborů za účelem prezentačních akcí propagujících jejich činnost, kam bude možné pozvat potenciální odborářky a odboráře, propagace činnosti odborů na webu fakulty atd.). I zde platí – jen takové vedení, které se chová s úctou ke svým potenciálním oponentům, má šanci být silné, sebevědomé a úspěšné.

Universitas = společenství studujících, akademiků i absolventů

Je mi blízká prapůvodní idea „universitas“ ve smyslu společenství vyučujících a studujících. Nepokládám studentky a studenty za partnery fakultní komunity, ale za její nedílnou součást, jež musí mít prostor aktivně spoluutvářet systém, který je připravuje na jejich budoucí profesní uplatnění. Jsou to dospělí lidé, ve své naprosté většině schopní, inteligentní a sebevědomí. Jestliže od nich fakulta očekává zodpovědný přístup ke studiu, musí pro ně být zároveň schopna vytvořit takové mechanismy, jejichž prostřednictvím mohou své podněty a připomínky k podobě studia vznášet tak, aby to neskončilo pouhým konstatováním nedostatků, ale aby to také přinášelo konkrétní změny. Mnohokrát jsem se přesvědčila o schopnosti studujících velmi věcně, kvalifikovaně a kultivovaně hodnotit úroveň a přínosnost jednotlivých kurzů, ale například i terénní výuky v rámci tzv. studentské ankety. Jako garantka magisterského programu vidím a čtu všechna hodnocení, která se nás týkají. Cením si pozitivních ohlasů stejně jako kritické zpětné vazby, která byla v drtivé většině případů formulována velmi vstřícně a bez osobních invektiv, s mimořádnou schopností vznést jasné požadavky na obsah i formu výuky tak, aby její pojetí bylo skutečným přínosem pro budoucí uplatnění našich absolventek a absolventů.

Podoba studentské ankety nyní prochází změnami. Pokládám za nezbytnou součinnost na tomto celouniverzitním procesu i ze strany naší fakulty, stejně jako iniciování případných průběžných dílčích změn v dalších letech. Nutná je i edukace vyučujících, aby byli schopni v případě potřeby „ušít na míru“ dotazník zacílený na svůj konkrétní kurz (pro část vyučujících je to už dnes samozřejmost, pro jiné „španělská vesnice“). Budoucí podoba studentské ankety musí poskytnout prostor pro pojmenování skutečných potřeb a očekávání studujících. Ta současná působí zastarale a především plošně (stejné dotazy pro všechny obory i typy předmětů). Ač lze na studentské komentáře odpovídat, skutečný funkční dialog chybí. Anketa musí být pro obě strany platformou pro výměnu smyslupných informací, otázky musí být diferencované podle povahy konkrétního předmětu, oboru či studijního programu. Tyto změny nebude možné provést „přes noc“, tím spíše je třeba začít s nimi rychle. Vážíme si inteligentních, přemýšlivých a

sebevědomých studentek a studentů schopných formulovat své názory a komunikovat svá očekávání. Proto jim musíme poskytnout moderní a funkční nástroj zpětné vazby.

Participaci studujících na podobě výuky rozhodně nelze omezit na vyjádření jejich názorů v rámci studentské ankety. Za zásadní pokládám cílené informování studentek a studentů o tom, jak fungují programové rady bakalářských i magisterských studijních programů, v nichž mají své zástupce. Právě tyto platformy jsou prostorem, kde může – a musí – být jejich hlas nejen slyšet, ale může i přímo ovlivňovat a měnit akademický provoz. Aktivní participaci studentských zástupkyň a zástupců na fungování programových rad vnímám jako oblast, kde máme značné limity; měli by do nich primárně kandidovat lidé ochotní věnovat této práci čas, energii a důsledně komunikovat potřeby, názory a zkušenosti studujících. Informování o této participaci mohou napomoci studentské spolky i oborově profilované studentské skupiny na sociálních sítích, kde je podoba výuky často diskutovaným tématem. Jako rozumný krok hodný diskuse vidím navýšení počtu zástupců studentstva v programových radách. Tak jako je honorováno členství v akademickém senátu naší fakulty, resp. účast na jednotlivých zasedáních, pokládám za rozumné zavést honorování práce reprezentantů studentstva také v programových radách.

Samozřejmostí by se mělo stát připomínkování reakreditací ze strany studentské části fakultního společenství. Dynamicky se měnící podmínky práce dnešního učitelstva se propisují do nároků na znalosti a dovednosti takřka v reálném čase. Je čím dál jasnější, že základem fungujících a smysluplných reakreditací už nemohou být jen dílčí kosmetické úpravy starších materiálů, ale často jejich zásadní restrukturalizace. Zde vidím prostor pro intenzivní spolupráci studujících a vyučujících, ale také pro participaci absolventů, kteří už zažívají nástrahy reálné praxe na vlastní kůži a mohou přesně posoudit, co v rámci svého již absolvovaného studia vnímají jako zásadní přínos a co naopak jako překonané, samoúčelné, či dokonce zbytečné.

Nejúspěšnější univerzity světa budující cíleně po staletí svůj pozitivní obraz v očích veřejnosti nikdy nezapomínají na své absolventy a na své bývalé pracovníky, myslí však i na muže a ženy v neakademických profesích, jejichž práce je pro zajištění akademického provozu také nezbytná. V mých očích neexistují „bývalí“ pracovníci; kdo byl jednou členem naší akademické obce, zůstává jím navždy, i po odchodu do důchodu. Je nezbytné s těmito lidmi udržovat kontakt, zvát je na společenské a kulturní akce, které fakulta pořádá, vědět o případných těžkostech stáří, v nichž jim může společenství, jehož jsou trvalou součástí, pomoci. Lidé v podpůrných a provozních profesích – od vysoce kvalifikovaných administrativních sil přes kuchaře a kuchařky až po uklízečky, údržbáře a vrátné – i ti patří do našeho společenství a je třeba jim to dávat najevo při každé příležitosti. I oni by měli vnímat respekt, úctu a soudržnost, stmelující komunitu, jíž jsme všichni součástí. Budou zváni na fakultní akce, ale i na příležitostná setkání u kávy a občerstvení s vedením fakulty; když pocítí, že si jejich práce vážíme, povede to k dalšímu

zlepšení atmosféry na naší fakultě. Skutečný – nikoli ten falešný – wellbeing se totiž buduje odzola; stojí na všech lidech tvořících komunitu, nejen na těch privilegovaných.

Pokud jde o absolventy, vidím zde výrazný prostor pro zlepšení současného stavu, neboť právě „alumni“ jsou z mého pohledu další integrální součástí „universitas“. Neváhám konstatovat, že u naší fakulty to platí ještě silněji než u jiných fakult ze svazku Masarykovy univerzity, protože naši absolventi, zůstanou-li činní v oboru, který vystudovali, mohou poskytovat průběžně po desetiletí nesmírně cennou zpětnou vazbu fatálně důležitou pro všechny, kteří se rozhodnou jít v jejich stopách a rovněž zachovat věrnost vystudovanému oboru. Pravidelná setkávání s nimi, vytvoření databáze kontaktů, oceňování inspirativních osobností z řad našeho absolventstva či jejich zvaní na „mistrovské lekce“, kde by mohli sdílet své zkušenosti z praxe s našimi studujícími – to vše je cesta, jak budovat „lovebrand“ naší fakulty a zvyšovat povědomí i mimofakultní veřejnosti o skvělých lidech, kteří tvoří naše společenství.

Návrat akademické kultury na PdF MU = základ její budoucnosti

Jedním z impulsů k mému rozhodnutí kandidovat na funkci děkanky naší fakulty byl vývoj na mé domovské Katedře historie v průběhu posledního půldruhého roku, který pokládám za odstrašující případ naprostého selhání elementárních principů akademické úcty a respektu ze strany vedení fakulty vůči mě a mým kolegyním a kolegům, ale i za ignorování těch nejzákladnějších principů akademické kultury, jež by měla být vlastní každému fakultnímu společenství. Řešení problémů konkrétního pracoviště touto cestou by samozřejmě nebyl dostatečný důvod ke kandidatuře na funkci děkanky; dílčí zájmy jedné katedry nelze nadřazovat nad zájmy celé fakultní komunity, pokud by fakulta jako celek fungovala korektně.

Pokus současného vedení fakulty prosadit na zasedání akademického senátu v listopadu 2025 „splnutí“ Katedry historie s Katedrou občanské výchovy – tedy krok, který se v minulosti už jednou uskutečnil, a sice po Únoru 1948, kdy se samostatné studium historie také stalo nadbytečným – přirozeně vedl k aktivizaci těch, kteří o tento vývoj nestáli, tedy členstva naší katedry i našich studujících. Kontraproduktivní snahu vedení fakulty s potenciálně devastujícím dopadem na budoucnost našich absolventek a absolventů se nám podařilo odvrátit, akademický senát „splnutí“ kateder neschválil, ale celý absurdní proces pokračoval výběrovým řízením, které děkanka doc. Simona Koryčánková vypsala na pozici nového vedoucího naší katedry. Z něho vzešlý uchazeč nakonec nenastoupil (bližší okolnosti jsou nejen senátorkám a senátorům dobře známy). Následovalo dosazení náhradníka, který se měl umístit jako druhý v pořadí. Ten nastoupil od května 2026 a dodnes členstvu Katedry historie nepředstavil ani svůj projekt, s nímž uspěl ve výběrovém řízení, ani nepožádal předchozího dlouholetého vedoucího o předání

agendy a o seznámení s problematikou provozu katedry. Za jakou práci je od května 2026 placen, ví patrně jen on sám a vedení fakulty; do výuky realizované v podzimním semestru 2026 se zapojuje dílčím podílem na jediném kurzu (v přepočtu jde o tři hodiny týdně, jeho předchůdce učil v průměru deset až šestnáct hodin týdně). Pomineme-li krajně nehospodárné zacházení s finančními prostředky naší fakulty na mzdu člověka, který sice disponuje plným úvazkem odborného asistenta, jeho podíl na výuce však odpovídá zlomku tohoto úvazku, je zde závažnější problém – tento pracovník se specializuje na problematiku, která je v rámci Katedry historie již zcela pokryta dvěma plnými úvazky. Fakticky tak pro něj neexistuje uplatnění, snad s výjimkou povinně volitelných předmětů, které by ale s neskonale menšími finančními náklady zastal externista. Katedra, která je v jiných specializacích včetně extrémně důležité oborové didaktiky po mnoho let personálně hluboce poddimenzována, tak dostala „personální posilu“ v podobě pracovníka, pro něhož nemá využití. Tomuto problému šlo snadno předejít – stačilo by, aby byl u výběrového řízení přítomen (ne nutně jako člen komise, ale alespoň jako přísedící s poradním hlasem) člen Katedry historie, který by komunikoval personální potřeby našeho pracoviště.

Za třicet let působení v akademické sféře jsem se nesetkala s tak flagrantním ignorováním názoru akademiků, činných ve svém oboru po celý profesní život, ze strany vedení kterékoli jiné fakulty. Pokud by šlo o ojedinělý exces, postihující výhradně moje pracoviště, pokládala bych to za projev nekompetentnosti fakultního vedení a věc řešila pouze stížností k příslušným orgánům univerzity. Popsaná kazuistika však ilustruje obecnější trend neblahého vývoje fakulty. Od neúspěšného pokusu o „splynutí“ naší katedry s jinou katedrou v listopadu 2025 se totiž setkávám s reakcemi akademiků a akademiček napříč fakultou, vnímajících absenci akademické kultury v počinání současného vedení doc. Simony Koryčánkové ještě mnohem ostřeji než já. V nesčetných diskusích s těmito kolegy a kolegyněmi jsme se mnohokrát shodli, že vývoj na Katedře historie lze vnímat jako předobraz osudu, jenž může postihnout kterékoli jiné pracoviště – včetně devastujícího dopadu na výuku, na reakreditace i na budoucí profesní uplatnění našich absolventek a absolventů. Dnes jsme to my, zítra to může být kdokoli z vás.

Celou éru současného vedení fakulty provází akcentování HR Award. Prestižní ocenění, udělované Evropskou komisí vybraným výzkumným institucím, bývá prezentováno jako výraz kvality pracovního prostředí, podpory profesního růstu a kariérního rozvoje zaměstnanců, informování o etických a profesních aspektech, transparentního procesu náboru a výběru pracovníků. Tato slova na webu fakulty působí jako projev toho nejčernějšího humoru. O kvalitě pracovního prostředí si mnoho našich vyučujících i studujících může nechat nanejvýš zdát. Příkladem je má vlastní katedra – často nefunkční klimatizace, zatékající střecha, omítka opadávající na pracovní stoly, studentky a studenti tísní se při čekání na zkoušení ve vydýchaném prostoru úzké nehostinné chodby, odpudivé toalety zjevně rekonstruované

naposledy v minulém století. Profesní růst můj i mých kolegů naráží na personální poddimenzovanost pracoviště – máme prakticky stejný počet studujících jako Katedra dějin a didaktiky dějepisu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, avšak poloviční počet pracovníků, jimiž disponuje tato pražská katedra. „Transparentní proces náboru a výběru pracovníků“ je už otevřeným výsměchem – jak jsem psala výše, před několika měsíci jsme byli „posílení“ pracovníkem, který je sice už pátý měsíc placen, ale dosud neprojevil zájem začít pracovat v rozsahu, který by odpovídal jeho plnému úvazku. I kdyby tento zájem projevil, katedra pro něj nemá uplatnění; jeho specializace je pro nás nadbytečná, jiné specializace nám zoufale chybějí.

Prázdné pozlátko „HR Award“ leží na srdci i akademikům a akademičkám z jiných kateder. Fakultní „odpočinkové zóny“ vybavené žebřinami, míči a žíněnkami, které tak dobře vypadají na propagačních fotografiích, investice do lidí nenahradí. Bufet s provozní dobou do čtyř (aktuálně dokonce do tří) hodin odpoledne a možnost koupit si v podvečer k jídlu leda nevábnou bagetu z automatu k proklamovanému „wellbeingu“ nepřispěje. Nedostatek místa a případně rovnou zátarasy na kapacitně naprosto nedostačujícím parkovišti, znemožňující parkování i vyučujícím, plně závislým na dojíždění do práce autem (rodiče malých dětí vozící je do škol a školek, starší vyučující s pohybovými problémy, lidé bydlící natolik daleko, že je pro ně využití MHD nebo jízda do práce na kole nereálná) dokáží zkomplikovat celý pracovní den. Chystaná likvidace jeho části je dalším příkladem ignorance, s níž vedení fakulty přistupuje ke členům akademické obce – co nestačí už teď, bude prostě zlikvidováno, resp. nahrazeno „rozšířením“ parkovacích míst na „novém“ parkovišti u Poříčí 31, čímž se opět ocitneme tam, kde jsme teď – na stejné, akutně nedostačující kapacitě parkoviště, která působí každodenní problémy. Plánování nové venkovní učebny pod zástěrkou rozvíjení ekologických principů, využitelné jen od pozdního jara do raného podzimu, tedy v době, kdy plnohodnotná výuka neprobíhá, je už jen trpkou třešničkou na Potěmkinově dortu, který současné vedení fakulty servíruje vyučujícím i studujícím.

Když jeden z nejzkušenějších komunikačních stratégů James Carville vymýšlel roku 1992 úderné heslo pro prezidentského kandidáta Billa Clintona, doporučil mu větu „It’s the economy, stupid“ („Je to o ekonomice, hlupáku“). Zdůraznil tak klíčovou roli ekonomické stability pro úspěch ve volbách a Bill Clinton s tímto sloganem zvítězil. Nemyslím si, že by ten slogan bezvýhradně platil i v akademické sféře. Komu jde přednostně o špičkové finanční ohodnocení, už dávno opustil prostředí pedagogických fakult a odešel pracovat jinde. Kdo chce špičkového finančního ohodnocení jednou dosáhnout, nestuduje na naší fakultě, ale vybere si některý z podstatně lukrativnějších oborů, než je učitelství. Zůstali jen idealistky a idealisté. Jenže právě v nich, v jejich nadšení pro práci, kterou vnímají jako poslání, a v jejich nezměrném lidském potenciálu je naše největší síla. Zkusme se tak v nadcházejících děkanských volbách držet parafráze Clintonova sloganu: „It’s the people, stupid.“

Závěrem

Naše fakulta nevzkvétá. Ale také neskomírá – ovšem jen díky často až neuvěřitelnému nadšení a obětavosti vyučujících z oborů napříč fakultou, kteří svou práci dělají skvěle a s radostí, ne pro peníze či pochvalu, protože ani té se jim často nedostává. Dělají svou práci s vášní a s chutí, protože věří v její smysl, protože mají rádi své studující, protože věří, že je dobré to, co umějí, předávat dalším generacím. A stejně tak naši studující – volí si profesní budoucnost učitelek a učitelů v nejistém světě, který jejich odvážnou volbu mnohdy spíše sankcionuje než oceňuje. Věřím, že se tito sebevědomí mladí lidé nenechají opít matchou z nového nápojového automatu, že plně chápou, že „wellbeing“ nejsou barevné míče na chodbách, ale především vědomí, že fakulta je bezpečné, předvídatelné a inspirativní místo pro ně i pro jejich vyučující, naplněné úctou, respektem a laskavostí.

Nestačí však, že naše fakulta neskomírá. Měla by vzkvétat. Po celé volební období děkanky doc. Simony Koryčánkové místo toho posloucháme vzletná slova, vyzdvihující skutečné úspěchy konkrétních vyučujících i studujících, ale také plané zaklínání se „excelencí“ spíše než excelencí, a konečně bezobsažné fráze, opěvující údajný fakultní „wellbeing“ či hrdost na HR Award, jež se v realitě naší fakulty stala prázdnou nálepkou bez skutečného obsahu. Pod povrchem doutná rozčarování, napětí a nejistota mnoha akademiček a akademiků i studentek a studentů. Rozčarování z nesplněných slibů, napětí z nevypočitatelnosti a neodhadnutelnosti toho, jaký chaotický krok současné vedení fakulty zase udělá, nejistota z rozhodnutí, naprosto ignorujících zkušenosti a kvalifikovanou expertízu odborníků. Tohle není akademická kultura, která by měla být vlastní kultivovanému a noblesnímu prostředí, kde se na svou profesní dráhu připravují budoucí učitelky a učitelé. Pojd'me to společně změnit.

Dejte mi prosím svůj hlas. Dám vám za něj příští čtyři roky svého života.

V úctě a s respektem

Marie Koldinská

V Pavlově dne 7. září 2026